PROGRAM KURSU PEDAGOGICZNEGO

DLA INSTRUKTORÓW PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU ON-LINE

1. Nazwa formy kształcenia.

Kurs pedagogiczny dla instruktorów praktycznej nauki zawodu on-line

2. Czas trwania, liczba godzin kształcenia i sposób jego organizacji.

Kurs obejmuje zagadnienia z zakresu pedagogiki, psychologii i metodyki oraz umiejętności dydaktycznych w łącznym wymiarze 48 godz., w tym:

1) zagadnienia z zakresu pedagogiki, psychologii i metodyki – łącznie 40 godz.;
2) umiejętności dydaktyczne – 8 godz.

Zajęcia z zakresu pedagogiki, psychologii i metodyki są realizowane zgodnie z harmonogramem opracowywanym indywidualnie na każdy kurs. Zajęcia są prowadzone metodami aktywizującymi z położeniem nacisku na osiągnięcie przez uczestników szkolenia niezbędnych umiejętności przydatnych w prowadzeniu zajęć w ramach praktycznej nauki zawodu. Zajęcia odbywają się na platformie Microsoft Teams CKZiU w Radomiu.

Umiejętności dydaktyczne są organizowane w środowisku pracy na konkretnych stanowiskach pracy (organizacja we własnym zakresie uczestników, przedstawiają organizatorowi podpisany przez instruktora praktycznej nauki zawodu dzienniczek zaliczenia umiejętności dydaktycznych w miejscu pracy) oraz poza środowiskiem pracy w formie konspektu zajęć praktycznych napisanego pod kierunkiem wykładowcy. Na zakończenie kursu przeprowadza się egzamin i ewaluację (ankieta ewaluacyjna).

3. Wymagania wstępne dla uczestników.

1) tytuł zawodowy w zawodzie, którego będą nauczać, lub w zawodzie pokrewnym do zawodu, którego będą nauczać, i co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, oraz:

a) świadectwo ukończenia technikum, branżowej szkoły II stopnia, technikum uzupełniającego lub szkoły równo-rzędnej lub
b) świadectwo ukończenia szkoły policealnej lub dyplom ukończenia szkoły pomaturalnej lub policealnej, lub

2) tytuł robotnika wykwalifikowanego lub równorzędny w zawodzie, którego będą nauczać, i co najmniej czteroletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, oraz:

a) świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego, liceum zawodowego, liceum technicznego, liceum profilowanego, uzupełniającego liceum ogólnokształcącego lub
b) świadectwo ukończenia technikum, branżowej szkoły II stopnia i technikum uzupełniającego, kształcących w innym zawodzie niż ten, którego będą nauczać, lub
c) świadectwo ukończenia średniego studium zawodowego, lub

3) dyplom ukończenia studiów:

a) na kierunku odpowiednim dla zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, lub
b) na innym kierunku niż odpowiedni dla zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej czteroletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, lub

4) tytuł zawodowy w zawodzie, którego będą nauczać, lub w zawodzie pokrewnym do zawodu, którego będą nauczać, i co najmniej sześcioletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, oraz świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej lub branżowej szkoły I stopnia, lub
5) tytuł mistrza w zawodzie, którego będą nauczać, lub w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, którego będą nauczać.

4. Cele kształcenia i sposoby ich osiągania z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy uczestników, w zależności od ich potrzeb i możliwości.

Nabycie przez uczestników wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki, psychologii i metodyki niezbędnej do wykonywania zadań instruktora praktycznej nauki zawodu.

5. Plan nauczania określający nazwę zajęć oraz ich wymiar.

Lp.	Zakres treści realizowanych zajęć - dział programowy	Ilość godzin	Uwagi
1	Podstawy pedagogiki ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki pracy	5	
2	Elementy psychologii w komunikacji i relacjach „instruktor – osoba ucząca się”	8	
3	Metodyka praktycznej nauki zawodu	27	
4	Umiejętności dydaktyczne	8	Realizowane w środowisku pracy oraz poza środowiskiem pracy
5	Razem	48	

6. Treści nauczania w zakresie poszczególnych zajęć i opis efektów kształcenia.

1) Podstawy pedagogiki ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki pracy

Lp.	Zakres treści realizowanych zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia – osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi:
1	Zakres i zadania pedagogiki pracy; Kształcenie i wychowanie: przedzawodowe, prozawodowe i zawodowe; Aktywność zawodowa, dokształcanie i doskonalenie oraz dalsze kształcenie	1	- określić zakres i zadania pedagogiki pracy, - opisać przedmiot kształcenia i wychowania przedzawodowego, prozawodowego i zawodowego, - określić funkcje doradztwa zawodowego, - wskazać możliwości dla dalszego kształcenia

2	Akty prawne regulujące zasady rozwiązywania problemów pedagogicznych – dydaktyka, opieka, wychowanie; Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego; Typy szkół i form, w jakich może być organizowane kształcenie zawodowe	1	- zidentyfikować ustawowe zadania nauczyciela w zakresie dydaktyki, opieki i wychowania, - opisać funkcje klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, - określić typy szkół prowadzących kształcenie zawodowe i innych form kształcenia zawodowego
3	Podstawy prawne organizowania praktycznej nauki zawodu; Kodeks pracy – dział IX – Zatrudnianie młodocianych i inne akty prawne dotyczące zatrudniania młodocianych	2	- określić zasady organizacji praktycznej nauki zawodu, - wskazać zadania instruktora praktycznej nauki zawodu, - określić zasady zatrudniania młodocianych pracowników
4	Instruktor praktycznej nauki zawodu w systemie edukacji: zadania, odpowiedzialność; Zasady postępowania – etyka w wykonywaniu zadań instruktora praktycznej nauki zawodu	1	- opisać sylwetkę zawodową instruktora praktycznej nauki zawodu, - wskazać zakres odpowiedzialności instruktora praktycznej nauki zawodu, - sformułować kodeks etyczny instruktora praktycznej nauki zawodu
5	Razem	5	

2) Elementy psychologii w komunikacji i relacjach „instruktor – osoba ucząca się”

Lp.	**Zakres treści realizowanych zajęć**	**Liczba godzin**	**Efekty kształcenia – osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi:**
1	Okresy rozwojowe człowieka a możliwości i potrzeby w zakresie uczenia się	1	- wskazać okresy rozwojowe człowieka, w których może zdobywać zawód lub przekwalifikowywać się, - określić potrzeby i możliwości osoby uczącej się w zakresie uczenia się w różnych okresach rozwojowych, - określić sposoby wsparcia uczenia się w różnych okresach rozwojowych
2	Stres w edukacji – znaczenie i zarządzanie stresem	2	- zdefiniować stres, - ocenić sytuację stresową, - dobrać sposób pokierowania sytuacja stresową dla osiągnięcia oczekiwanego efektu w pracy z osobą uczącą się

3	Konflikt – analiza i zarządzanie konfliktem	2	-zdefiniować konflikt, -określić źródło konfliktu, - wskazać przykładowe zasady zarządzania konfliktem w pracy z osobą uczącą się
4	Diagnozowanie możliwości i potrzeb osoby uczącej się	2	- przeprowadzić obserwację osoby uczącej się w celu zdiagnozowania jej możliwości i potrzeb, - sformułować wnioski z obserwacji do planowania pracy z osobą uczącą się
5	Motywowanie osoby uczącej się do nauki	1	- wskazać sposoby motywowania osoby uczącej się do podejmowania i realizowania zadań praktycznej nauki zawodu, - określić znaczenie reguł, ustaleń i umów w motywowaniu, - określić i ocenić znaczenie kary i nagrody w motywowaniu
6	Razem	8	

3) Metodyka praktycznej nauki zawodu

Lp.	**Zakres treści realizowanych zajęć**	**Liczba godzin**	**Efekty kształcenia – osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi:**
1	Przedmiot i zadania metodyki kształcenia zawodowego	1	- określić przedmiot i zadania metodyki kształcenia zawodowego, - wskazać zakres zadań dla metodyki praktycznej nauki zawodu
2	Podstawy programowe kształcenia w zawodach, ich rola w planowaniu i organizowaniu praktycznej nauki zawodu; Podstawa programowa kształcenia ogólnego – powiązania z kształceniem zawodowym; Kompetencje społeczne	2	- określić funkcje podstaw programowych kształcenia w zawodach, - wskazać elementy składające się na strukturę podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie w kontekście planowania praktycznej nauki zawodu, - zinterpretować wybrane elementy podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie w kontekście realizacji praktycznej nauki zawodu, - określić powiązania podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie z podstawą programową kształcenia ogólnego dla kształtowania kompetencji kluczowych

3	Zasady nauczania – uczenia się	2	- zinterpretować zasady realizowane przez nauczyciela (poglądowości, samodzielności, wiązania teorii z praktyką, przystępności), - zinterpretować zasady realizowane przez uczącego się (świadomości i doniosłości, wykorzystywania doświadczeń, wzorca), - wskazać przykładowe sposoby wykorzystania zasad nauczania w realizacji zadań praktycznej nauki zawodu
4	Cel kształcenia w edukacji; Klasyfikacja celów; Cel kształcenia a wymagania programowe	2	- zdefiniować cel w edukacji, - sklasyfikować cele w edukacji, - sformułować przykładowe cele kształcenia dla wskazanego zawodu na podstawie podstawy programowej, - sformułować cel kształcenia jako wymaganie programowe, - zastosować zasady operacjonalizacji celów w wybranym zawodzie dla warunków realizacji praktycznej nauki zawodu
5	Materiał nauczania a tematyka zajęć edukacyjnych; Funkcja informacyjna; Funkcja motywująca; Zasady formułowania	1	- opisać zasady formułowania tematyki zajęć edukacyjnych, - dobierania materiału nauczania, - ustalić znaczenie tematu zajęć edukacyjnych, - sformułować przykładowe tematy zajęć edukacyjnych w pracy zadaniowej osób uczących się
6	Wyposażenie technodydaktyczne – organizacja edukacji zawodowej; Stanowisko pracy jako stanowisko szkoleniowe	2	- określić znaczenie mediów i środków dydaktycznych w edukacji, - zaplanować wyposażenie i organizację stanowiska pracy dla celów edukacyjnych, - dobrać wyposażenie do wykonania zadania na stanowisku pracy, - wskazać znaczenie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w pracy na stanowisku pracy, - ocenić wyposażenie przykładowego stanowiska pracy dla celów szkoleniowych

7	Planowanie zadań do wykonania przez osobę uczącą się	2	- wyodrębnić, w oparciu o podstawę programową kształcenia w wybranym zawodzie, przykładowe zadania do samodzielnego wykonania przez osobę uczącą się, - wyodrębnić, w oparciu o podstawę programową kształcenia w wybranym zawodzie, przykładowe zadania do samodzielnego wykonania przez osobę uczącą się w grupie (we współpracy) z innymi osobami, - sformułować polecenia do wykonania przykładowych zadań, - dobrać miejsce, sprzęt i inne materiały do wykonania zadania, - wskazać zasady kontroli (w tym samokontroli) podczas wykonywania przykładowego zadania
8	Metody i formy pracy w kształceniu praktycznym	2	- opisać przebieg przykładowych zajęć praktycznych, - scharakteryzować przykładowe metody stosowane w kształceniu praktycznym, - dobrać metodę kształcenia do tematyki zajęć, możliwości organizacyjnych, czasu przewidzianego na realizację i przewidywanych możliwości osoby uczącej się, - zaplanować zrealizowanie zajęć z zastosowaniem wybranych metod, - opisać techniki pracy stosowane w praktycznej nauce zawodu, - dobrać technikę pracy do zastosowanej metody, tematyki i oczekiwanego efektu wykonania zadania

9	Planowanie zajęć praktycznej nauki zawodu i planowanie dnia pracy - scenariusz	2	- opisać strukturę scenariusza zajęć edukacyjnych, - zaprojektować scenariusz dla wybranych zajęć praktycznych, - zaprojektować scenariusz dla dnia pracy młodocianego pracownika odbywającego naukę zawodu w zakładzie pracy, - opracować materiały niezbędne do zrealizowania zajęć zgodnie z zaprojektowanym scenariuszem
10	Instrukcja stanowiskowa	1	- określić funkcje instrukcji stanowiskowej, - zaprojektować instrukcję dla przykładowego stanowiska pracy
11	Karta pracy (arkusz roboczy) w organizacji praktycznej nauki zawodu	1	- określić rolę karty pracy (arkusza roboczego) w organizacji praktycznej nauki zawodu, - zaprojektować przykładową kartę pracy (arkusz roboczy)
12	Ocenianie w realizacji zajęć praktycznej nauki zawodu; Metody sprawdzania wiedzy i umiejętności; Kryteria oceniania; Informacja zwrotna w ocenianiu	2	- określić formalne wymagania dla oceniania szkolnego i oceniania w kształceniu ustawicznym, - opisać metody sprawdzania wiedzy i umiejętności w praktycznej nauce zawodu, - określić rolę kryteriów oceniania, - sformułować informację zwrotną dla przykładowej sytuacji oceniania, - zastosować ocenę szkolną w odniesieniu do przykładowej sytuacji, odpowiedniego wymagania programowego i szkolnych zasad oceniania
13	Lista kontrolna we wspieraniu wykonania zadania i samoocenianiu	1	- przeanalizować przykładową listę kontrolną, - zaprojektować listę kontrolną do wybranego zadania realizowanego przez osobę uczącą się

14	Program nauczania zawodu: 1) funkcje i zasady konstruowania; 2) struktura; 3) wymagania prawne	2	- określić funkcje programu nauczania zawodu, - sformułować przykładowe postanowienia dla poszczególnych elementów programu nauczania zawodu w odniesieniu do praktycznej nauki zawodu
15	Modyfikacja przykładowego programu nauczania zawodu	1	- określić zasady modyfikacji programu nauczania zawodu
16	Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie-egzamin zawodowy; Egzamin czeladniczy – zasady przeprowadzania egzaminu	2	- przeanalizować procedury egzaminacyjne egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie/egzaminu zawodowego, - przeanalizować zadania egzaminacyjne z informatora o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie/egzaminie zawodowym, - określić wymagania dla zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie/egzaminu zawodowego, - określić zasady przeprowadzania egzaminu czeladniczego
17	Dokumenty szkolne: 1) szkolny plan nauczania; 2) plan dydaktyczny nauczyciela – program nauczania; 3) dziennik lekcyjny; 4) arkusz ocen	1	- zinterpretować postanowienia zawarte w szkolnym planie nauczania, - dokonać wpisów w dzienniku lekcyjnym, - opracować plan dydaktyczny nauczyciela dla praktycznej nauki zawodu, - nazywać zajęcia zgodnie ze szkolnym planem nauczania i arkuszem ocen
18	Razem	27	

4) Umiejętności dydaktyczne

Lp.	**Zakres treści realizowanych zajęć**	**Liczba godzin**	**Efekty kształcenia – osoba ucząca się po ukończeniu kursu potrafi:**
1	Symulacja przebiegu przykładowych zajęć praktycznych	3	- zademonstrować przebieg przykładowych zajęć praktycznych
2	Pokaz z objaśnieniem w kształceniu praktycznym	2	- przeprowadzić pokaz wykonania konkretnej czynności na stanowisku pracy

3	Ocenianie wykonanego zadania	2	- ocenić zaobserwowane wykonanie konkretnej czynności lub zestawu czynności na stanowisku pracy lub przeprowadzić symulację części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie/egzaminu zawodowego i ocenić zgodnie z kryteriami szkolnymi i zgodnie z zasadami egzaminacyjnymi
4	Zachowanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i przeciwpożarowych na stanowisku pracy	1	- ocenić przygotowanie stanowiska pracy pod kątem bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i przeciwpożarowym
5	Razem	8	

7. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych.

Baraniak, B. (2001) Programy kształcenia zawodowego teoria – metodologia - aplikacje. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych

Nowacki T.: O kwalifikacjach prawie wszystko. Warszawa, CODN, 1997

Nowacki T.: Podstawy dydaktyki zawodowej. Warszawa, PWN, 1979

Nowacki T.W., Jeruszka U.: Podstawy dydaktyki pracy. Warszawa, WSP TWP, 2004

Programy kształcenia zawodowego. Teoria- Metodologia- Aplikacje. Red. Baraniak B. Warszawa, IBE, 2002

Kupisiewicz Cz.: Podstawy dydaktyki ogólnej. Warszawa, BGW, 1994

Korczyński S.: Stres w pracy zawodowej nauczyciela, Kraków. IMPULS, 2014

Giddens A.: Socjologia, Warszawa, PWN,2012

Birch A.: Psychologia rozwojowa w zarysie, Warszawa PWN, 2012

Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M.: Psychologia rozwoju człowieka, Warszawa PWN, 2014

Kisiel-Dorohinicka U.: Dydaktyka kształcenia zawodowego. Wykłady-materiały pomocnicze. Kraków, UJ

Dziwińska A., Cichoń S.: Metodyka nauczania przedmiotów zawodowych – wybrane zagadnienia. Częstochowa, 2011

Kształcenie zawodowe i ustawiczne. Vademecum KOWEZiU 2013

8. Sposób i forma zaliczenia.

Kurs pedagogiczny dla instruktorów praktycznej nauki zawodu on-line kończy się egzaminem złożonym z części pisemnej (test) i praktycznej (konspekt zajęć praktycznych) przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez Dyrektora Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Radomiu. Do egzaminu dopuszczeni są słuchacze, którzy wykazali się, co najmniej 70% obecnością na zajęciach edukacyjnych.